

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE L'ESCOLA EL FAR D'EMPORDÀ

DEFINICIÓ I FUNCIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

El present Projecte Lingüístic té com a finalitat desenvolupar i concretar el que figura als trets d'identitat del nostre Projecte Educatiu de Centre referit a llengua, que haurà d'establir-se d'acord amb les característiques sociolingüístiques de l'entorn actual de la nostra escola, amb l'objectiu d'assolir el domini de les dues llengües oficials i adquirir competències en llengüa estrangera al final de l'escolaritat obligatòria, tal com prescriu l'article 20 de la Llei 3/1986, de normalització lingüística.

El PL té la funció de garantir el dret de tot l'alumnat del Centre de poder fer servir el català i el castellà per a múltiples finalitats, de manera oral i escrita, amb l'ús dels diferents mitjans de comunicació amb els llenguatges que vehiculen. Pel que fa a la llengua anglesa, mirar d'assolir el màxim de competència comunicativa per tal que els nostres alumnes surtin de l'escola amb unes garanties lingüístiques en aquesta llengua que els permetin comunicar-se de manera satisfactòria en aquest àmbit.

Per aconseguir-ho, el PL haurà de considerar diferents àmbits : l'entorn social de l'escola, el centre com a espai comunicatiu i les classes concretes.

La nostra línia d'actuació al camp de la comunicació oral i escrita i de l'aprenentatge serà la d'aconseguir en el nostre alumnat un domini oral i escrit de les dues llengües oficials: llengua catalana i llengua castellana, i de l'anglès com a llengua estrangera.

CONSIDERACIONS GENERALS

El present projecte lingüístic de l'escola El Far d'Empordà recull els aspectes relatius a l'ensenyament i l'ús de les llengües a la nostra escola. El tractament específic de cadascuna d'elles estarà posteriorment seqüenciat al Projecte Curricular de Centre i reflectit en el Pla Anual.

El Projecte Lingüístic parteix dels següents documents normatius:

- * Llei 7/1983 de 18 d'abril, de Normalització Lingüística.
- * Llei 1/1998 de 7 de gener, de Política Lingüística.
- * Decret 75/1992, de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'Educació Infantil, Primària i Secundària Obligatòria.
- * Decret 94/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'Educació Infantil.
- * Decret 95/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'Educació Primària.
- * Decret 223/1992, de 25 de setembre, de modificació dels decrets 95/1992 i 96/1992 de 28 d'abril.

* Decret 142/2007, del 26 de juny, Currículum d'Educació Primària. Àmbit de Llengües. D'aquest decret ens fixem sobretot en l'article 4 que diu així:

Article 4

La llengua catalana, eix vertebrador del projecte educatiu.

4.1 El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i el professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

4.2 L'alumnat té dret a rebre l'ensenyament en català en l'educació primària. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui la seva llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament.

4.3 L'objectiu fonamental del projecte educatiu és aconseguir una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits senzills en llengua estrangera decidida pel centre. Durant l'educació primària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials, tenint en compte el context sociolingüístic, per garantir el coneixement de les dues llengües per part de tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars.

Com a part del PEC, aquest PLC ha de promoure entre tot l'alumnat:

- El respecte cap a totes les llengües.
- La valoració positiva de la diversitat lingüística.
- La importància de l'aprenentatge d'una nova llengua.

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ LINGÜÍSTICA ACTUAL

CONTEXT

El centre:

L'escola El Far d'Empordà és un centre públic d'educació infantil i primària. El poble de El Far d'Empordà dista pocs quilòmetres de la capital de la comarca. És un poble que en qüestió de quinze anys ha augmentat considerablement la seva població, passant dels quatre-cents habitants als sis-cents cinquanta actuals, fet pel qual, en els últims quinze anys l'escola ha passat de tenir una matrícula de dotze alumnes, als noranta alumnes actuals. L'aposta que l'ajuntament va fer fa anys de treballar de valent per aconseguir remuntar l'escola ha donat els seus fruits i actualment gairebé totes les famílies afincades al poble porten els seus fills a aquesta escola.

Els alumnes que assisteixen a l'escola procedeixen del nucli urbà del poble, del veïnat de l'Oliva i de la urbanització que el completen. També hi ha un petit nombre d'alumnes que provenen d'altres localitats properes i que les famílies han triat segons els seus interessos.

El professorat:

Actualment el 50 % de la plantilla del professorat és definitiva, cosa que dona una certa estabilitat per dur a terme el present projecte lingüístic. A aquest índex, també hi hem d'afegir el fet que dos membres de l'equip directiu –secretària i cap d'estudis-, malgrat que tenen la plaça definitiva en altres centres, ja fa deu i nou anys respectivament que són al centre.

En aquests moments, el centre no disposa de places docents amb perfils professionals específics.

La població de l'entorn:

Les famílies integrants de l'escola són bàsicament catalano-parlants i/o castellano-parlants. Actualment, l'índex d'immigració és gairebé nul, un fet gairebé insòlit si tenim en compte que el poble es troba molt a prop del nucli de Figueres on l'índex d'immigració en els diferents centres escolars és dels més elevats de les comarques gironines.

Partint del punt de referència de la llengua que utilitzen els alumnes a casa per relacionar-se i després de fer el recompte, podem classificar les famílies en:

- Famílies catalano-parlants: 43
- Famílies castellano-parlants: 23
- Altres procedències: 0

L'alumnat:

Actualment (31/12/2015) l'escola compta amb 90 alumnes, la procedència dels quals és força homogènia: a la gran majoria de l'alumnat els correspon aquest centre per la seva domiciliació, seguint el criteri de proximitat. Així mateix i des de fa uns cinc anys, la matrícula va ampliant-se amb l'arribada d'infants de les rodalies del poble (sobretot del poble veí de Vilasacra i alguns

del nucli de Figueres). Malgrat tot, podem dir que no tenim una varietat lingüística significativa, ja que les famílies que acollim són totes catalano i/o castellanano-parlants.

SITUACIÓ LINGÜÍSTICA ACTUAL. L'OFERTA DE LENGÜES ESTRANGERES.

1. Referent a la llengua del centre:

La llengua del centre és el català.

Des de primer d'educació primària fins a sisè d'educació primària es treballen les tres llengües: català, castellà i anglès, prioritzant l'aprenentatge en llengua catalana.

A P3 d'educació infantil s'inicia l'ensenyament primerenc de l'anglès. Quedant la distribució horària d'educació infantil i primària de la següent manera:

EDUCACIÓ INFANTIL

P3	P4	P5
Anglès: 2 sessions	Anglès:2 sessions	Anglès:2 sessions

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

1r	2n	3r
Anglès: 2 sessions	Anglès:2 sessions	Anglès:2 sessions
4t	5è	6è
Anglès:3 sessions	Anglès: 3 sessions	Anglès: 3 sessions

El català és la llengua d'ensenyament-aprenentatge de la lectura i escriptura a educació infantil i al primer curs d'educació primària.

A tots aquests nivells es respecta el referent lingüístic del professorat.

2. Referent al personal del centre:

Cada mestre/a, malgrat faci l'àrea de llengua castellana o anglesa, és referent de la llengua que ensenya i en el seu defecte, en català.

Pel que fa a les hores d'esbarjo i menjador al personal no docent del centre, es procura que facin ús de la llengua catalana sempre que sigui possible.

3. Referent a l'àmbit de relació:

És el català la llengua que s'utilitza a totes les reunions dels òrgans col·legiats. Les reunions col·lectives del professorat amb els familiars de l'alumnat són en català. A les entrevistes individuals amb la família, s'utilitza sempre el català. Només en comptades ocasions i per tal de prioritzar la comunicació, s'utilitzarà la seva llengua d'ús segons la procedència. També es fa servir el català amb l'alumnat quan qualsevol professional intervé en el centre.

Els pares i mares es dirigeixen al professorat en català, i un percentatge més petit ho fan en castellà. Les circulars informatives i els butlletins avaluatius són sempre en català i les notes particulars a les agendes dels alumnes també.

Els professors es dirigeixen als alumnes en català, però també ho fan en castellà en els casos que l'alumnat nouvingut ho ha requerit i durant els primers moments d'incorporació a l'aula, però només en ocasions puntuals per tal d'assegurar la comprensió d'indicacions concretes. Aquest ús limitat al castellà s'abandona a mesura que el professorat comprova una comprensió mínima del català.

La llengua de comunicació entre l'alumnat a l'hora de l'esbarjo, és majoritàriament la catalana malgrat que a casa siguin castellano-parlants ja que entenen que a l'escola la llengua vehicular és la catalana.

4. Referent als materials curriculars:

Els materials curriculars els disposam en català, en castellà i també en anglès. Els llibres de text són en català, a excepció dels de llengua castellana i anglesa.

5. Referent a l'àmbit administratiu:

El català és la llengua utilitzada a tota la documentació escolar, de gestió del centre, d'informació, a la retolació i a tots els àmbits d'actuació.

Les circulars i publicacions de l'AMPA (tant en paper com per correu) s'escriuen en català.

COM VOLEM TRACTAR LES LLENGÜES EN EL NOSTRE CENTRE

Entenem que el tractament de les llengües és el pilar fonamental del currículum ja que en elles es basa tant l'aprenentatge com les relacions entre les persones. Les llengües són instruments de vital importància en la vida individual i social de les persones, perquè són les mitjanceres entre les persones i el seu entorn i a la inversa. Hem de considerar les llengües com a instruments vius de comunicació.

Degut a les edats escolars del nostre centre, infantil i primària, la llengua oral esdevé fonamental. Per tant, tot el treball implicat en la seva estructuració i potencial desenvolupament tindrà caràcter preferent.

Per tant, aquest treball serà contemplat des de:

- L'adquisició de la competència lingüística i comunicativa de l'alumnat.
- Tant oralment com per escrit i com a mitjà de realització personal.
- En les dues llengües oficials de la nostra Comunitat Autònoma.
- Així com en anglès, atesa la seva importància a la Comunitat Europea i Internacional, i a la societat de la informació.

La llengua de l'escola és el català.

Les llengües d'aprenentatge són: majoritàriament el català; també el castellà i l'anglès.

El procés de la lectura i escriptura s'inicia a educació infantil, a partir dels tres anys i en català, sempre respectant el nivell maduratiu de cada alumna/e.

Es potencia i prioritza la comprensió i expressió oral a tots els nivells.

Cada etapa i cada nivell, a partir del currículum oficial, estableix els conceptes comuns a cada llengua i en quin moment s'han d'introduir.

L'aprenentatge de la llengua ha d'estar present en qualsevol moment de la vida escolar.

En el cas d'alumats que presentin necessitats específiques d'incorporació tardana la llengua del qual sigui el castellà es podrà contemplar la possibilitat de prioritzar aquesta llengua per a l'aprenentatge de la lectura i escriptura de la manera següent:

- . Castellà per a l'assoliment de la lectura i escriptura.
- . Català a nivell oral d'entrada.
- . Català escrit de manera progressiva.

QUÈ PRETENEM ACONSEGUIR; LA NOSTRA PROPOSTA PARTICULAR

En el nostre Projecte Lingüístic, el llenguatge és considerat com un instrument central en l'aprenentatge dins de totes les àrees curriculars. A més, la llengua actua com un instrument que possibilita i afavoreix el procés d'estructuració personal del coneixement. El llenguatge ens ajuda a ordenar i organitzar el coneixement que tenim i, alhora, a introduir dins d'aquest els coneixements nous que anem adquirint en el dia a dia.

Els objectius que volem aconseguir sorgeixen de les necessitats d'instrucció-aprenentatge del nostre centre i del que ens marca la normativa legal en relació al tema de llengües:

- Del tractament de les llengües del Projecte Lingüístic
- De la detecció de les necessitats, analitzada a l'apartat de context.

* Assolir els objectius generals i específics en relació a cada una de les llengües: català, castellà i anglès.

* Posar en marxa els mecanismes necessaris per aconseguir els objectius del Projecte Educatiu de Centre en tema de llengües.

OBJECTIUS

1.- Conèixer i utilitzar correcta i apropiadament la llengua catalana tant oralment com per escrit emprant-la com a llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les àrees: relacional, administratiu, de comunicació i d'instrucció-aprenentatge.

2.- Aconseguir un domini oral i escrit de la llengua castellana que permeti als/les alumnes utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió, i poder-se relacionar adequadament fora de l'àmbit de Catalunya.

3.- Comprendre i expressar en llengua anglesa missatges senzills dintre d'un context.

4.- Adquirir els coneixements prescrits i la competència lingüística adequada en català i en castellà al final de l'etapa d'Educació Primària per a tenir un domini paritari d'ambdues llengües.

5.- Potenciar i prioritzar l'expressió i comprensió oral a tots els nivells.

6.- Adoptar una actitud positiva i estimuladora que faci que l'alumnat s'expressi en català amb el personal docent i no docent.

7.- Fomentar que l'alumnat estigui satisfet de poder parlar més d'una llengua i que valori la riquesa personal que suposa el domini de diferents llengües: a) capacitat de comunicació amb més persones, i b) base per facilitar l'aprenentatge d'altres llengües.

8.- Fomentar la utilització dels mitjans de comunicació, noves tecnologies i recursos materials i curriculars majoritàriament en català, però també en castellà i en anglès.

METODOLOGIA DEL PROJECTE

La llengua de l'escola serà el català. Serà la llengua utilitzada a tota la documentació escolar i de gestió del centre, així com a la informació, a la retolació i a tots els àmbits d'actuació. La comunicació oral i escrita entre el professorat, entre aquest i les mares/pares, personal no docent, especialistes, o altres persones que arribin al centre es farà en català, sempre i quan no hi hagi dificultats de comunicació. Els comunicats escrits que surtin de l'escola es faran en català. Des del tres anys es començarà el programa d'immersió lingüística en català. El procés de la lectura i escriptura s'iniciarà a educació infantil, a partir dels tres anys i en català.

Els infants es dirigiran a un professor/a en la llengua de la qual n'és referent, i en el seu defecte en català.

Per treballar els diferents nivells de domini de les tres llengües, es podran organitzar agrupaments flexibles i tallers, sempre que hi hagi disponibilitat. Es potenciarà i prioritzarà la comprensió i expressió oral a tots els nivells. Els materials curriculars es disposaran en català, tret dels específics de castellà i d'anglès. Els recursos audiovisuals, informàtics, llibres de lectura i altres materials complementaris es disposaran en les tres llengües.

MESURES ORGANITZATIVES I TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

En aquest apartat s'establiran els principis d'actuació per al tractament curricular de cadascuna de les llengües (català, castellà i anglès) que s'imparteixen en el centre, així com també la temporització de les mateixes per al seu desenvolupament a l'horari del Pla Anual. També s'estableixen uns principis per a l'ús de la llengua catalana en les relacions internes i externes.

EDUCACIÓ INFANTIL

LES ÀREES

Llevat de les sessions setmanals d'anglès, la resta d'àrees es faran en català.

EL PERSONAL DOCENT

- 3 mestres especialistes d'educació infantil, referents de català (2 són tutores).
- 1 mestra especialista de música el referent de català.
- 1 mestra especialista d'anglès referent d'anglès i de català.
- 1 mestra especialista d'EF-psicomotricitat referent de català.

Planificació

En aquesta etapa d'Educació Infantil, s'utilitzarà com a llengua vehicular i d'aprenentatge, exclusivament la llengua catalana; s'iniciarà a P3 a nivel oral, introduint-se a finals del primer trimestre la pre-escriptura (domini del traç), que es continuarà a P4 amb l'inici de la lecto-escriptura. A P5 es continuarà la lecto-escriptura. Totes aquestes premisses estaràn lligades a l'aspecte maduratiu dels/les alumnes de tal manera que hi haurà flexibilitat en la introducció de la pre-escriptura i de la lecto-escriptura més aviat o més tard.

Les mestres tutores d'aquests grups d'alumnes seran les que impartiran la pràctica totalitat de les àrees. La mestra especialista d'anglès impartirà les sessions de llengua anglesa. Aquestes sessions seran sempre orals, i la seva proporció respecte a la distribució horària setmanal quedarà registrada al Pla Anual.

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

LES ÀREES

- Les 5 mestres-tutores, com a tals, seran referents de català.
- Les àrees de llengües es fan en la llengua corresponent.

La resta d'especialitats es faran en llengua catalana.
Es garantirà en l'organització del curs que es compleixin les normes referides a llengües establertes pel Departament d'Ensenyament.

EL PERSONAL DOCENT

- 4 mestres tutores seran referent de català.
- 1 mestra especialista d'infantil que és la tutora de tercer, referent de català

- 1 mestra especialista d'anglès, referent d'anglès i de català, també d'infantil.
- 1 mestre especialista d'educació física, referent de català.
- 1 mestra/e especialista de música, també d'infantil, referent de català.
- 1 mestra/e de religió, referent de català.

Planificació

Cicles Inicial, Mitjà i Superior

A l'Educació Primària es faran la pràctica totalitat de les àrees usant la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge, a excepció de la llengua castellana i la llengua anglesa.

La mestra tutora del grup d'alumnes serà la que impartirà l'àrea de llengua catalana en aquest cicle. La pròpia tutora o un altre mestre impartirà les sessions corresponents de castellà, i l'especialista d'anglès les d'aquesta llengua.

També es dedicarà una part del SEP (Suport Escolar Personalitzat) en llengua catalana.

Tractament de la llengua anglesa

La llengua estrangera que s'introduirà a la nostra escola és l'anglès. Aquesta àrea serà impartida per un/a mestre/a especialista, així com per part del professorat amb competència suficient per poder impartir aquesta matèria.

L'aprenentatge d'aquesta llengua es realitzarà des d'un enfocament comunicatiu, participatiu i molt gradual, anant de la comprensió oral i escrita a l'expressió oral per acabar en l'expressió escrita.

L'anglès serà la llengua vehicular pel que fa al desenvolupament de la classe, s'utilitzarà aquesta llengua en totes les activitats orals i escrites; les exposicions del/de la mestre/a, el material didàctic, els llibres de text, les proves... Per a qüestions personals i explicacions que ho requereixin es podrà usar la llengua habitual.

Els/les alumnes s'iniciaran en l'aprenentatges de la llengua anglesa a Educació infantil de manera oral, i amb una metodologia bàsicament lúdica i comunicativa.

La mateixa dinàmica s'aplicarà al llarg del Cicle Inicial, si bé s'incrementarà el número de sessions a tres setmanals.

A Cicle Mitjà es farà especial èmfasi en la comprensió i l'expressió oral, mentre que a finals d'aquest Cicle i a Cicle Superior es treballarà, a més, l'expressió i comprensió escrites.

Sempre que sigui possible, el centre sol·licitarà al Departament d'Ensenyament l'ajut d'un/a **auxiliar de conversa** per tal de reforçar i millorar la competència lingüística en aquesta matèria.

Si s'escau, la **tasca de l'auxiliar de conversa** serà la de **donar suport** a les activitats programades pel professorat d'anglès d'Educ Infantil i Primària, amb un objectiu principal: el **desenvolupament** de les **competències comunicatives i lingüístiques** de l'alumnat en **llengua anglesa**. L'auxiliar de conversa esdevindrà un model lingüístic per als infants de l'escola i serà una valuosa font de coneixements pel que fa a la cultura i les tradicions del seu país.

Tota la comunitat educativa valora els avantatges que suposa tenir un auxiliar de conversa en el nostre centre i valora també molt positivament els beneficis que, de ben segur, comporta als alumnes de l'escola.

Les principals activitats proposades seran: col·laborar amb els **cursos de primària i infantil fent activitats de parla en anglès**. A més, també **coordinarà, juntament amb la tutora d'anglès, el projecte de llengua anglesa del centre per tal d'innovar tant amb la metodologia de les classes com la posada en funcionament de les activitats**.

Temporització

Educació Infantil

El següent quadre fa referència a la presència de la llengua anglesa a Educació Infantil. Per sessió cal comptar estones de treball d'entre mitja hora i quaranta-cinc minuts.

	Llengua anglesa
P3	2 sessions
P4	2 sessions
P5	2 sessions

Educació Primària

El següent quadre de temporització afecta només a l'horari dels/les alumnes d'Educació Primària. S'entén per hora o sessió el període d'instrucció-aprenentatge d'una àrea o matèria determinada per un interval de temps mínim de quaranta-cinc minuts a un màxim d'una hora.

ÀREES	CICLE INICIAL	CICLE MITJÀ	CICLE SUPERIOR
CATALÀ	1'45	2'15	3'15
CASTELLÀ	1'45	2'45	1'30
ANGLÈS	1'45	2'45	2'30
MATEMÀTIQUES	3'15	2'30	3'45
MEDI	2'15	3	3
PLÀSTICA	1'30	1'30	1'30
EDUCACIÓ FÍSICA	1'30	1'30	1'30
MÚSICA	1'30	0'45	0'45
RELIGIÓ/ALTERNATIVA	1	0'45	0'45
PROJECTE	0'45	1	0'45
INFORMÀTICA-EXP ESCRITA	1'30		-
INFORMÀTICA- MATEMT		0'30	
LECTURA (català i castellà)	2'30	2'30	2'30
ALTRES (Tutoria)	0'45	0'45	0'45

TALLERS MANIPULATIUS	0'45	-	
TOTAL	22'30	22'30	22'30

Aquest quadre-horari és el marc referencial per a l'organització dels horaris referents a les àrees de llengües que s'han d'incloure en el Pla Anual.

RECURSOS

Humans:

Personal docent i no docent del centre: ja descrits a l'apartat de mesures organitzatives i tractament de les llengües.

Mares / pares / tutores/s legals: que participen a diferents activitats al centre (festes, celebracions, activitats, etc.).

Materials:

A més dels llibres de text i del material complementari, tot el material curricular i recursos que disposa el centre.

Altres recursos i materials didàctics externs al centre (maletes didàctiques, bibliografia, jocs, tallers...)

Ús de la biblioteca escolar, *La cova dels misteris*.

Articles de la revista local *FARUS*.

Altres:

- Activitats extraescolars.
- Activitats complementàries.
- Formació del professorat.
- Publicacions escolars.

AVALUACIÓ

Aquest PL queda sotmès a la legalitat vigent i al Projecte Educatiu de l'escola de El Far d'Empordà, i serà susceptible de modificació a través de la Memòria Anual, i de revisió periòdica, d'acord amb el Pla Anual.

Aquest Projecte Lingüístic deriva de la revisió del projecte Lingüístic de la ZER Canigó – de la qual formava part l'escola de El Far d'Empordà fins el curs 2011-12-, aprovat el 10 de març de 2010 i s'ha revisat durant el curs escolar 2018-19.

El Far d'Empordà a 8 d'octubre de 2018

La Secretària

Vist i plau

La Directora

Elisabet Pujol i Saurí

Rosa Maria Moret i Guillamet